

Sønderborg

Miljøtilladelse til svineproduktionen på Søndre Landevej 158 6400 Sønderborg

Meddelt d. 16-10-2023

§ 16 b uden
BAT

Lovbekendtgørelse nr.
520 af 1. maj 2019 om
husdyrbrug og
anvendelse af gødning
m.v. med senere
ændringer

Meddelt af Erhverv & Affald
Sønderborg Kommune

Indhold

Datablad.....	1
Baggrund og læsevejledning	2
DEL 1- AFGØRELSE	3
1) Kommunens afgørelse.....	3
2) Baggrund for afgørelse	4
3) Lovgrundlag	5
4) Udnyttelsesfrist	5
5) Retsbeskyttelse	6
6) Vilkår for husdyrbruget jf. § 36.....	7
DEL 2 – KOMMUNENS VURDERING OG BAGGRUND FOR AFGØRELSE	13
7) Reduktion af ammoniakemission ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT), § 25 13	
8) Maksimal deposition af ammoniak til kategori 1- og 2-natur, § 26 og § 27 samt påvirkning af bilag IV- arter	13
9) Kommunens vurdering og begrundelse for afgørelse, § 34 stk. 1 (pkt. 1-4), stk. 2 og stk. 3 ...	13
10) Vurdering af Erhvervsmæssig nødvendighed.....	16
11) Indretning og drift.....	16
12) Fastsættelse af vilkår jf. § 36 (pkt 1-6).....	19
13) Samlet vurdering.....	20
14) Offentliggørelse, klagevejledning og underretning	20
15) Kommunens bilag	22
DEL 3 - MILJØANSØGNING	24

Datablad

Husdyrbruget		Konsulent	
Husdyrbrugets CVR-nummer	10482631	Konsulent Cvr	25160428
Husdyrbrugets navn	Hans Asger Clausen	Konsulent virksomhedsnavn	Landboforening Syd
Beliggenhedsadresse	Søndre Landevej 158	Konsulent navn	Sanne Petersen
Postnummer	6400	Konsulent adresse	Jens Terp-Nielsens Vej 13
By	Sønderbrog	Konsulent postnummer	6200
Ansøger		Konsulent by	Aabenraa
Ansøger navn	Hans Asger Clausen	Konsulent telefon	20281564
Ansøger adresse	Søndre Landevej 158	Konsulent email	san@landbosyd.dk
Ansøger postnummer	6400	Ejendom	
Ansøger by	Sønderbrog	Ejendomsnummer	5400025532
Ansøger telefon	21781642	CHR numre	
Ansøger email	asgerals@c.dk		
Biaktivitet		Ingen	
Tilladelsen er udarbejdet af: Sønderborg Kommune Erhverv & Affald Teknik, Miljø & Bæredygtighed Rådhusstorvet 10 6400 Sønderborg		Sagsbehandler: Torben Kobberø Sag nr.: 23/58984 KS: SBMO	

Baggrund og læsevejledning

Ansøgeren har ansvaret for at udarbejde miljøansøgningen. Vurderingerne af miljøansøgningen er et resultat af en stjernehøring af kommunens relevante afdelinger samt dialog med ansøger i forbindelse med sagsbehandlingen. Materialet danner grundlag for kommunens afgørelse og de stillede vilkår.

Miljøtilladelsen er opdelt i del 1, del 2 og del 3.

Del 1 - Kommunens afgørelse er rammerne for den godkendte produktion beskrevet, baggrund for afgørelsen, og vilkår der er stillet for at sikre, at udvidelsen og produktionen kan foregå uden at miljøet og omgivelserne påvirkes væsentligt.

Del 2 er Kommunens vurdering af det ansøgte og begrundelse for afgørelse og de stillede vilkår, samt en samlet vurdering. Del 2 indeholder også oplysninger om offentlighed, høringer og klagemulighed.

Kommunens vurderinger tager afsæt i den indsendte miljøansøgning og beregningerne i husdyrgodkendelse.dk

Del 3 er en miljøansøgning, som er indsendt af ansøgers konsulent.

DEL 1- AFGØRELSE

1) Kommunens afgørelse

Sønderborg Kommune meddeler miljøtilladelse efter husdyrbruglovens § 16 b på Søndre Landevej 158, matrikel 18, Klinting, Ulkebøl ejerlav til den eksisterende svineproduktion med de stillede vilkår. Miljøtilladelsen omfatter hele husdyrbruget.

Der godkendes følgende produktionsarealer:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1 - Slagtesvin	280	Mekanisk ventilation	6 m	(#603352) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	0	193
Stald 2 - Ungsvin	283	Mekanisk ventilation	6 m	(#603371) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	236
Stald 3 - farestald	251	Mekanisk ventilation	6 m	(#603388) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	105
				(#603374) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	26
Stald 5 - Slagtesvin	288	Mekanisk ventilation	6 m	(#603377) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	236
Sum						796

I alt 796 m²

De godkendte produktionsarealer i staldanlægget kan med denne miljøtilladelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne. I forbindelse med denne tilladelse tages 162 m² produktionsareal ud af drift idet den tidligere løbe- drægtighedsstald nedlægges og 12 m² i stald 3 tages ud af drift. Se en oversigt over det tilladte staldareal i figur 1.

Der godkendes følgende flexgrupper:

- Stald 1 Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise; 25 – 49 % fast gulv
- Stald 2 Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise; Fulldrænet gulv (kumme under hele arealet)

Der godkendes følgende eksisterende gødningsopbevaringsareal:

Gyllebeholder 1: 1.450 m³ gødningsopbevaringsareal til flydende husdyrgødning.

Der godkendes følgende projekterede anlæg:

- Ingen

Andre godkendelsespligtige driftsbygninger, anlæg, m.v.

- Ingen

Figur 1. Oversigtskort over produktionsarealer (rød) og gødningsopbevaringsanlæg (blå)

1.1. Dispensation

Der er ingen dispensationer i forbindelse med denne tilladelse.

2) Baggrund for afgørelse

Sønderborg Kommune har den 16-06-2023 modtaget en ansøgning om miljøtilladelse af husdyrbruget på Søndre Landevej 158, 6400 Sønderborg. Ansøgningen er indsendt for at få godkendt de eksisterende produktionsarealer til fri produktion efter de gældende regler. I forbindelse med ansøgningen tages en tidligere løbe- drægtighedsstald ud af drift, og 12 m² produktionsareal i stald 3 tages ud af drif.

Sønderborg Kommune meddeler tilladelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Sønderborg Kommune vurderer at miljøtilladelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, sikrer at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener.

Tilladelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet, skema 239696 version 2 og miljøansøgningen i del 3. I bilag 1 og del 2 ses en oversigt over versionshistorikken og hvilke ændringer der er blevet foretaget som følge af Kommunens sagsbehandling.

Sønderborg Kommune og konsulenten på ansøgningen har haft en dialog omkring ansøgningen, hvilket har resulteret i ændringer i det ansøgte. Dialogen har primært været pga. en rettelse af produktionsarealet i de eksisterende stalde, samt vurdering af kumulation til kategori 1 natur. Sønderborg Kommune har ikke haft yderligere bemærkninger til beskrivelserne i miljøansøgningen.

3) Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. Lovbek. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven) med tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 443 af 26. april 2023, samt miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold.

Miljøtilladelsen er kun en del af det retsgrundlag som husdyrproduktionen er underlagt.

Husdyrbruget har en ammoniakimmission på mere end 750 kg NH₃/år og er derfor omfattet af husdyrbruglovens § 16 b. Husdyrbruget er ikke godkendelsespligtigt og Sønderborg Kommune er tilsynsmyndighed.

4) Udnyttelsesfrist

Miljøtilladelsen skal være udnyttet inden 6 år fra tilladelsen er meddelt. Tilladelsen anses som udnyttet idet det er et eksisterende produktionsanlæg der gives tilladelse til. Hvis tilladelsen kun er udnyttet delvist, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

5) Andre tilladelser og dispensationer

Sønderborg Kommune gør opmærksom på, at den meddelte tilladelse udelukkende omfatter forholdet til miljølovgivningen.

6) Retsbeskyttelse

Med denne miljøtilladelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning.

Torben Kobberø

Erhverv og Affald

Sønderborg Kommune

7) Vilkår for husdyrbruget

Vilkårene i denne miljøtilladelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøtilladelsen udnyttes.

Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Denne miljøtilladelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, som generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for tilladelsen.

Generelle vilkår

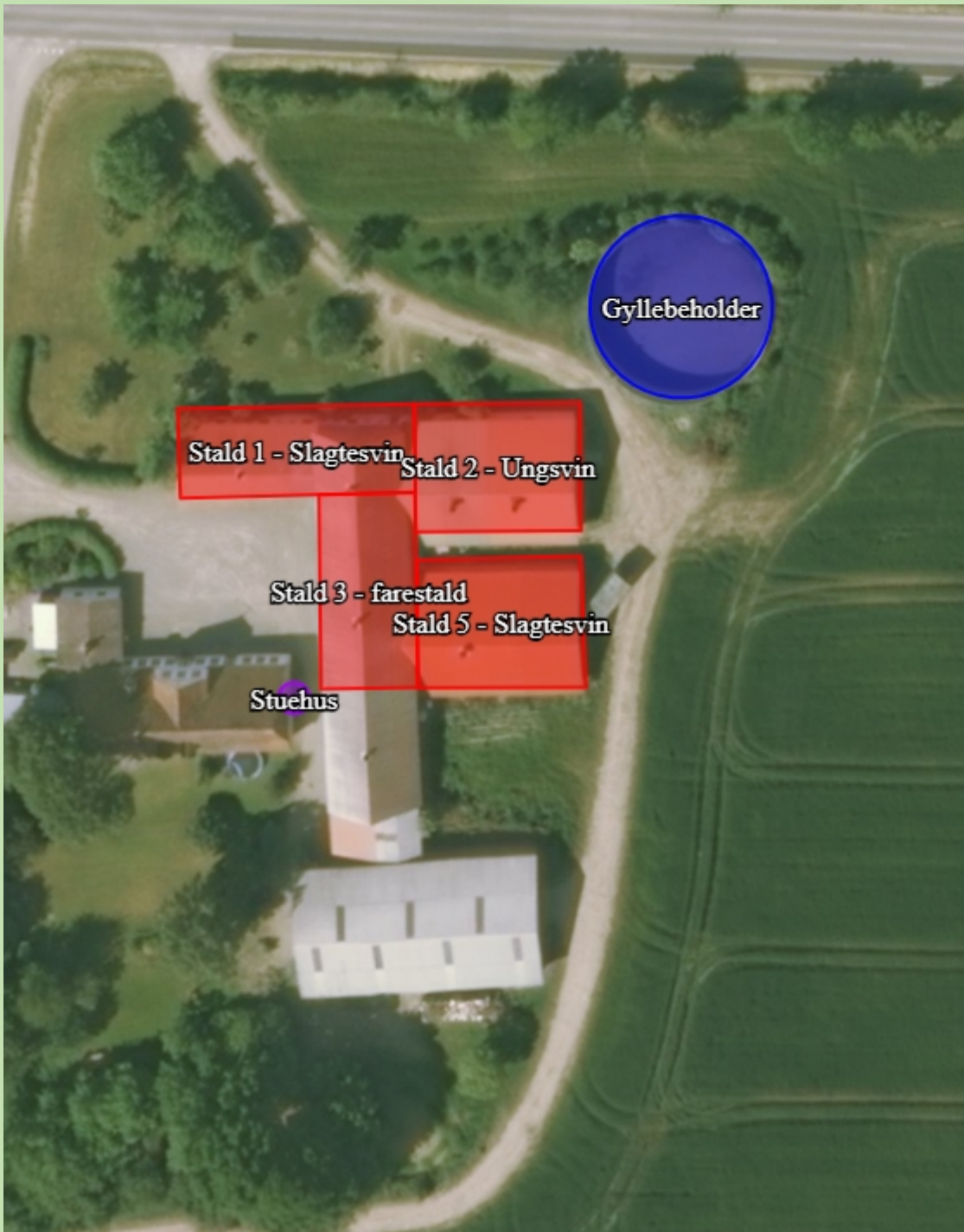
- 1) Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet i husdyrгодkendelse.dk skema nr. 239696 vers. 2.
- 2) Miljøtilladelsen skal altid være at finde på ejendommen, enten udskrevet eller digitalt. Indholdet skal være driftsleder bekendt. Relevante vilkår i miljøtilladelsen skal være medarbejderne bekendt

Produktionsareal

- 3) Stalde, produktionsarealer og produktionstype skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel A, dyrene skal være placeret i de med rødt markerede stalde, se figur A.

Tabel A. Stalde, produktionsareal og produktionstype

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1 - Slagtesvin	280	Mekanisk ventilation	6 m	(#603352) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	0	193
Stald 2 - Ungsvin	283	Mekanisk ventilation	6 m	(#603371) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	236
Stald 3 - farestald	251	Mekanisk ventilation	6 m	(#603388) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	105
				(#603374) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	26
Stald 5 - Slagtesvin	288	Mekanisk ventilation	6 m	(#603377) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	236
Sum						796

Figur A. Oversigt over ejendommens produktionsanlæg

Egenkontrol

Ressourceforbrug

- 4) Vand- og elforbrug, og hvad der evt. er foretaget for at reducere det, skal registreres årligt.

Håndtering af husdyrgødning

- 5) Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderen kan rumme den udpumpede mængde gylle
- 6) Påfyldning af gylle til vogn skal ske på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter periode med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Hvis påfyldningen af gylle sker med selvlæssende fyldetårn eller tilsvarende metode til at undgå spild, er der ikke krav om påfyldeplads.

Ressourceforbrug

- 7) Hvis husdyrbrugets vandforbrug har væsentlige udsving, skal ejer sende en redegørelse til miljømyndigheden. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af, hvad der ligger til grund for udsvinget, og hvilke tiltag der sættes i værk for at reducere vandforbruget.
- 8) Senest hvert 6. år efter tilladelsen er taget i brug skal ejer kunne redegøre for hvilke energibesparende tiltag der er mulige, og hvilke han agter at gennemføre, med henblik på at optimere energiforbruget.

Øvrige emissioner (lugt, støj, lys og støv)

Lugt

- 9) Ejendommen og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at overflader holdes rene og tørre.

Støj

- 10) Bidraget fra landbruget med adressen Søndre Landevej 158, 6400 Sønderborg til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land, i byzone og ved samlet bebyggelse ikke overskride følgende værdier, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

	Mandag - fredag kl. 07.00 - 18.00	Mandag - fredag kl. 18.00 - 22.00	Alle dage kl. 22.00 – 07.00
	Lørdag kl. 07.00 - 14.00	Lørdag kl. 14.00 - 22.00	
		Søn og helligdag kl. 07.00 - 22.00	
	dB(A)	dB(A)	dB(A)

Det åbne land	55	45	40
Byzone	45	40	35
Samlet bebyggelse	45	40	35

Tabel B. Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A)

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området.

I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden, dog i højst 6 uger.

Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de i vilkåret fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne/beregningerne skal være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at lave "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Lys

- 11) Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Støv

- 12) Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Vurderingen foretages af tilsynsmyndigheden.

Fluer og skadedyr

- 13) Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, m.v. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre levemuligheder for rotter.
- 14) Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Reststoffer, affald og naturressourcer

Spildevand

- 15) Vask af maskiner, redskaber og transportvogne skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevand til opsamlingsbeholder. Alternativt kan rengøringen foregå på arealer, hvor der er vegetation.

Olie og diesel

- 16) Tankning af diesel skal ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Tankningen skal ske under opsyn.

Kemikalier og andre stoffer

- 17) Kemikalier, rengøringsmidler, medicin, foderstoffer m.v., skal opbevares således, at de ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der sker udslip.

Døde dyr

- 18) Døde dyr skal opbevares overdækket og på betonspalter eller andet tilsvarende underlag. Opbevaringen må ikke give anledning til væsentlige lugtgener og må ikke medføre uhygiejniske forhold.

DEL 2 – KOMMUNENS VURDERING OG BAGGRUND FOR AFGØRELSE

8) Reduktion af ammoniakemission ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT)

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forhold til ammoniak- og lugtemission fra anlægget er omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniakemission, der må komme fra husdyrbruget. I det digitale ansøgningsskema (nr. 239696) fra husdyrgodkendelse.dk ses at det samlede BAT krav er på 1700 kg N pr. år, og den faktiske ammoniakemission fra husdyrbruget er på 1700 kg N pr. år. Sønderborg Kommune vurderer på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøansøgningen og beregningerne i husdyrgodkendelse.dk at der anvendes BAT i forhold til ammoniakemission. Tilladelsen omhandler kun eksisterende stalde, og der er derfor ikke ekstra BAT-krav til disse.

9) Maksimal deposition af ammoniak til kategori 1- og 2-natur, samt påvirkning af bilag IV- arter

Kommunalbestyrelsen skal ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug sikre, at kravene om totaldeposition for ammoniak efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 26 og 27 overholdes (jf. samme bekendtgørelses § 39 stk. 7).

Sønderborg Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøansøgningens afsnit 2.5, at ansøgningen overholder alle krav i forhold til påvirkning af kategori 1, 2 og 3 natur – se bilag 3 for kumulations beregning til kategori 1 natur – Lambjerg indtægt. Sønderborg Kommune vurderer også, at der ikke vil ske en tilstandsændring af naturområder, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Ligeledes vurderes det, at projektet ikke medfører ændringer, der påvirker eventuelle bilag IV-arter eller deres levesteder væsentligt.

10) Kommunens vurdering og begrundelse for afgørelse

10.1. Landskabelige værdier

Staldanlægget og gyllebeholderen ligger i Sønderborg Kommune ca. 700 meter øst for Klinting. Husdyrbruget ligger i landzone uden for lokal- eller kommuneplanlagte områder. Det nærmeste lokalplanområde er beliggende ca. 368 meter mod sydøst: Lokalplan HØ 24.. Nærmeste byzone er Vollerup, som er beliggende ca. 1,4 km mod nord. Den nærmeste

afgrænsede landsby er sommerhusområdet Lambjerglund, som er beliggende ca. 337 meter mod sydøst. Nærmeste beboelse, som ikke har landbrugspligt er Lundvej 6, der er beliggende ca. 337 meter mod sydøst. Der er ca. 337 meter til nærmeste sommerhuszone, som ligeledes er Lambjerglund beliggende 337 meter mod sydøst. Husdyrbruget er beliggende inden for kystnærhedszonen.

Ejendommens landskabelige forhold samt en vurdering heraf, fremgår af miljøansøgningens afsnit 2.4.

Sønderborg Kommune vurderer at idet der ikke sker udvidelse i form af ændret indretning af de eksisterende stalde, vil projektet ikke påvirke kulturarv eller landskabet negativt.

10.2. Natur og bilag IV –arter

Sønderborg Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne i miljøansøgningens afsnit 2.5, at ansøgningen overholder alle krav i forhold til påvirkning af kategori 1, 2 og 3 natur, ligesom det vurderes, at der ikke vil ske en tilstandsændring af naturområder, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Ligeledes vurderes det, at projektet ikke medfører ændringer, der påvirker eventuelle bilag IV-arter eller deres levesteder væsentligt.

10.3. Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Sønderborg Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne i miljøansøgningen og det forhold, at der udelukkende ansøges om ændring i eksisterende stalde, at ændringen ikke indebærer væsentlig virkning på jordarealer, jordbund eller vandforekomster.

10.4. Øvrige emissioner og gener

Lugt for omboende

Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, miljøansøgningens afsnit 2.6, viser at alle geneafstande er overholdt. Der er ikke lugtmæssig kumulation med andre husdyrbrug i området.

Lys

Det vurderes ud fra miljøansøgningens afsnit 2.7.4, at belysning ikke kan påvirke nærmeste naboer væsentligt, pga. placering og afstanden til naboerne.

Støv

Sønderborg Kommune vurderer ud fra miljøansøgningens afsnit 2.7.3, at der praktiseres BAT på støvemissioner idet indkøbt færdigfoder blæses ind i siloerne og køres herefter ind i stalden med snegl.

Støj

Sønderborg Kommune vurderer ud fra miljøansøgningens afsnit 2.7.1, at der praktiseres BAT på støjgener ved at lade de mest støjende aktiviteter begrænses i specifikke tidsrum samt støjende aktiviteter planlægges i forhold til omgivelserne.

Døde dyr

Sønderborg Kommune vurderer ud fra afsnit 2.8.1 i miljøansøgningen, at opbevaring af døde dyr opfylder BAT ved at pladsen er etableret med spalter i bunden og afskærmning i form af beplantning for at skærme mod solen.

Skadedyr

De beskrevne bekæmpelsestiltag under punkt 2.7.5 i miljøansøgningen vurderes, at være tilstrækkelige til, at der ikke er risiko for gener fra skadedyr eller menneskers sundhed.

Transporter

Tunge transporter sker typisk i tidsrummet 06.00-19.00 på hverdage. Herudover er der kørsel med personbiler. Antallet af personbiltransporter i forbindelse med husdyrbruget skønnes at være ca. 1 gang dagligt.

Antallet af transporter forventes at øges en smule fra 223 til 241 pr. år. Transporter som øges er transport af dyr og udbringning af gylle. Sønderborg Kommune vurderer ud fra miljøansøgningens afsnit 2.7.6, at ændringen i transporter ikke vil have negativ indflydelse på omgivelserne.

Samlet vurdering

Sønderborg Kommune vurderer på baggrund af den store afstand til nabobeboelser, og de beskrevne tiltag for begrænsningen af gener og emissioner, at der ikke vil forekomme væsentlige gener for omgivelserne.

10.5. **Etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget inden for de seneste 8 år**

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre driftssituationer, se tabel 1. Tabel 1 viser den samlede ammoniakemission fra det ansøgte projekt, og meremissionen der kommer fra husdyrbruget i forhold til 8 års driften og nudriften.

Samlet emission: 1699,9 (kg NH ₃ -N/år)	Meremission (8 års-drift): -199,8 (kg NH ₃ -N/år)	Meremission (nudrift): -199,8 (kg NH ₃ -N/år)
---	---	---

Tabel 1. Ammoniakemission i hhv. 8. års drift, nudrift og ansøgt drift fra husdyrgodkendelse.dk

8 års drift / Nudrift

De seneste dyrehold er anmeldt 2002. I 2019 er der truffet afgørelse om det tilladte dyrehold med vægtgrænser svarende til normtallene. For 8 år siden var den gældende produktionstilladelse på 110 årssøer og 2.200 smågrise (7-30) kg og 1.650 Slagtesvin (30-112) kg. Der er ikke sket ændringer i staldindretningen siden. Nudrift er den samme som 8 års drift idet der ikke er sket ændringer i produktionen de sidste 8 år.

Ansøgt drift

Produktionsarealerne er opgjort ud fra bygningens bruttoareal og så er gange og foderkrybber fratrukket. Opgørelse af produktionsarealet ses i del 3 i bilag 2. I ansøgt drift tages stald 4 ud af drift, og 12 m² i stald 3. Samlet set reduceres produktionsarealet med 162 m² i forhold til nudriften.

11) Vurdering af erhvervsmæssig nødvendighed

Sønderborg Kommune vurderer, at miljøtilladelse til at udnytte eksisterende stalde produktionsarealer, anses at være erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommen.

12) Indretning og drift

12.1. Anvendelse af BAT

BAT er en fællesbetegnelse for teknik, som kan begrænse forurening fra stalde eller lager. Teknik, der har opnået betegnelsen BAT, er også vurderet med hensyn til miljø, økonomi (hvis nybyggeri) og dyrevelfærd.

Ejendommens BAT-redegørelse kan ses i en uddybet form i miljøansøgningens afsnit 2.11.

Kommunens vurdering

Det samlede BAT-krav for stalde og lagre er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 1700 kg NH₃-N/år og ammoniakemissionen er på 1700 kg NH₃-N/år. Dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt.

12.2. Udnyttelse af energi- og råvareforbruget

Af miljøansøgningens afsnit 2.8.3-2.8.6 fremgår ejendommens forbrug af råvarer.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at det angivne forbrug af råvarer svarer til det forventede forbrug på en ejendom med den angivne produktion og driftsform.

12.3. Håndtering af affald

Typer af affald er beskrevet i miljøansøgningens afsnit 2.8.2.

Husdyrbruget skal sortere sit affald og sikre, at mest muligt affald bliver sorteret fra til genbrug, genanvendelse og anden endelig materialenyttiggørelse. Affald som ikke kan genanvendes skal håndteres som forbrændingsegnet, deponeringsegnet eller farligt affald i henhold til Sønderborg Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

Sønderborg Kommune har indført en obligatorisk henteordning for virksomheders farlige affald (Sonfor-Kemi). Det er muligt, at benytte en privat indsamlingsordning for farligt affald, men virksomheder, der vælger en privat løsning, skal søge om fritagelse fra den kommunale ordning på kommunens hjemmeside. Tilmelding til Sonfor kemi's ordning for husdyrbrug skal ske på www.sonfor.dk/serviceordning/

Husdyrbruget skal håndtere sit affald efter reglerne i affaldsbekendtgørelsens og affaldsaktørbekendtgørelsen. Det betyder, at husdyrbruget skal sortere deres erhvervsaffald og aflevere det til en godkendt affaldsmottager med henblik på genbrug, genanvendelse eller anvendelse til anden endelig materialenyttiggørelse.

Ifølge affaldsbekendtgørelsen defineres erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse som værende:

- Glasaffald
- Metalaffald
- Plastaffald
- Papiraffald
- Papaffald
- Træaffald
- Genanvendeligt farligt affald, herunder batterier og elektronik
- Genanvendeligt PVC-affald
- Andet affald, der er egnet til materialenyttiggørelse, fx byggeaffald og have-/parkaffald.

Husdyrbruget skal sikre en høj reel genanvendelse af affaldet og skal på anmodning fra kommunen kunne dokumentere, at affaldet bliver leveret til et godkendt affaldshåndteringsanlæg, som sikrer, at de enkelte affaldsfraktioner reelt bliver forberedt med henblik på genbrug eller genanvendt. Dokumentationen kan være fra behandlingsanlægget.

Ovenstående findes i affaldsbekendtgørelsens § 61.

Virksomheder kan aflevere affaldet til:

- Et genanvendelsesanlæg eller et anlæg, som forbereder affald til genbrug, der er registreret i Affaldsregistret.
- En indsamlingsvirksomhed, der er registreret i Affaldsregistret.
- En virksomhed, som kan undlade at lade sig registrere efter bekendtgørelse om Affaldsregistret og om godkendelse som indsamlingsvirksomhed.
- Et kommunalt behandlingsanlæg, der er registreret i Affaldsregistret.
- En kommunal genbrugsplads eller en kommunal ordning efter affaldsaktørbekendtgørelsens § 11.

- En frivillig tilbagetagningsordning, jf. affaldsbekendtgørelsen.

Du kan læse mere i § 24 i affaldsaktørbekendtgørelsen.

Sønderborg Kommune vurderer, at husdyrbrug kan producere farligt affald, herunder for eksempel:

- Oliefiltre
- Batterier
- Spildolie
- Pesticider
- Spraydåser
- Kanyler
- Kemikalierester
- Rester af kunstgødning
- Giftrester (også rottegift)
- Medicinrester
- Lysstofrør

Opbevaring af farligt affald kan udgøre en miljørisiko.

Kommunens vurdering

Ejendommen er omfattet af § 16b og er derfor omfattet af miljøministeriets affaldsregulering og Sønderborg Kommunes til enhver tid gældende affaldsregulativ for erhvervsaffald.

Husdyrbruget skal derfor også være tilknyttet kommunens ordning for håndtering af farligt affald eller have aftale med en anden godkendt indsamler eller behandlingsanlæg, såfremt der opstår farligt affald på husdyrbruget.

Der stilles ikke yderligere vilkår.

13) Fastsættelse af vilkår

Kommunen skal på grundlag af vurderingen af den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet fastsætte vilkår for at sikre, at udvidelsen og produktionen kan foregå uden, at miljøet og omgivelserne påvirkes væsentligt. Godkendelser og tilladelser skal i alle tilfælde indeholde de vilkår, som er nævnt i nr. 1-6.

13.1. Produktionsarealets størrelse i m² med angivelse af dyrearter og dyretyper, staldsystemer og teknologi

Der stilles vilkår til produktionsarealerne for at sikre, at produktionen foretages som beskrevet.

13.2. Anvendelse af ammoniakreducerende virkemidler

Der stilles ikke vilkår til virkemidler

13.3. Anvendelse af ammoniakreducerende virkemidler der ikke findes på teknologilisten

Anvendes ikke.

13.4. Anvendelse af lugtreducerende virkemidler der ikke findes på teknologilisten

Anvendes ikke.

13.5. Placering og udformning af ny bebyggelse (pkt. 5)

Der opføres ikke nye bygninger.

13.6. Beplantning om ny bebyggelse (pkt. 6)

Der opføres ikke nye bygninger derfor er der ikke vurderet på etablering af beplantning.

13.7. Ressourceforbrug

Der stilles vilkår til energi- og vandforbruget.

14) Samlet vurdering

På baggrund af de stillede vilkår og ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget, er det Sønderborg Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand

- Lugt-, Ammoniak-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv.

15) Offentliggørelse, klagevejledning og underretning

15.1. Partshøring

Et resume og et link til udkast til miljøtilladelse blev den 27-09-2023 udsendt til høring hos naboer (ejere og beboer) inden for konsekvensområdet for lugt (424 m) og skønnede parter i sagen, ansøger selv og ansøgers konsulent.

Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 14 dage frem til og med den 13. oktober 2022. Partshøringen gav ingen tilbagemeldinger.

15.2. Annoncering af afgørelse

Miljøtilladelsen efter husdyrbrugloven er offentliggjort på Sønderborg Kommunes hjemmeside www.sonderborgkommune.dk den 16. oktober 2023. Der er efterfølgende orienteret kort herom i Sønderborg Ugeavis.

15.3. Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. husdyrbruglovens § 76.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via klageportalen, som du finder et link til på forsiden af <https://naevneneshus.dk/>.

Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID eller Mit-ID.

Klagen sendes gennem klageportalen til Sønderborg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på 900 kr. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Sønderborg Kommune.

Sønderborg Kommune videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelsen om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget inden klagefristens udløb den 13-11-2023.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Sønderborg Kommune i klageportalen.

Sønderborg Kommune kan oplyse, at det af husdyrbruglovens § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer

andet. Hvis du påbegynder udnyttelse af miljøtilladelsen inden klagefristens udløb, er det på egen regning og risiko.

Når Sønderborg Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Der er ifølge offentlighedsloven ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen.

15.4. **Civilt søgsmål**

Du kan indbringe denne afgørelse for domstolene, jævnfør husdyrbruglovens § 90. Ønsker du at prøve afgørelsens gyldighed ved domstolene, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

16) Kommunens bilag

Bilag 1

Versionshistorik

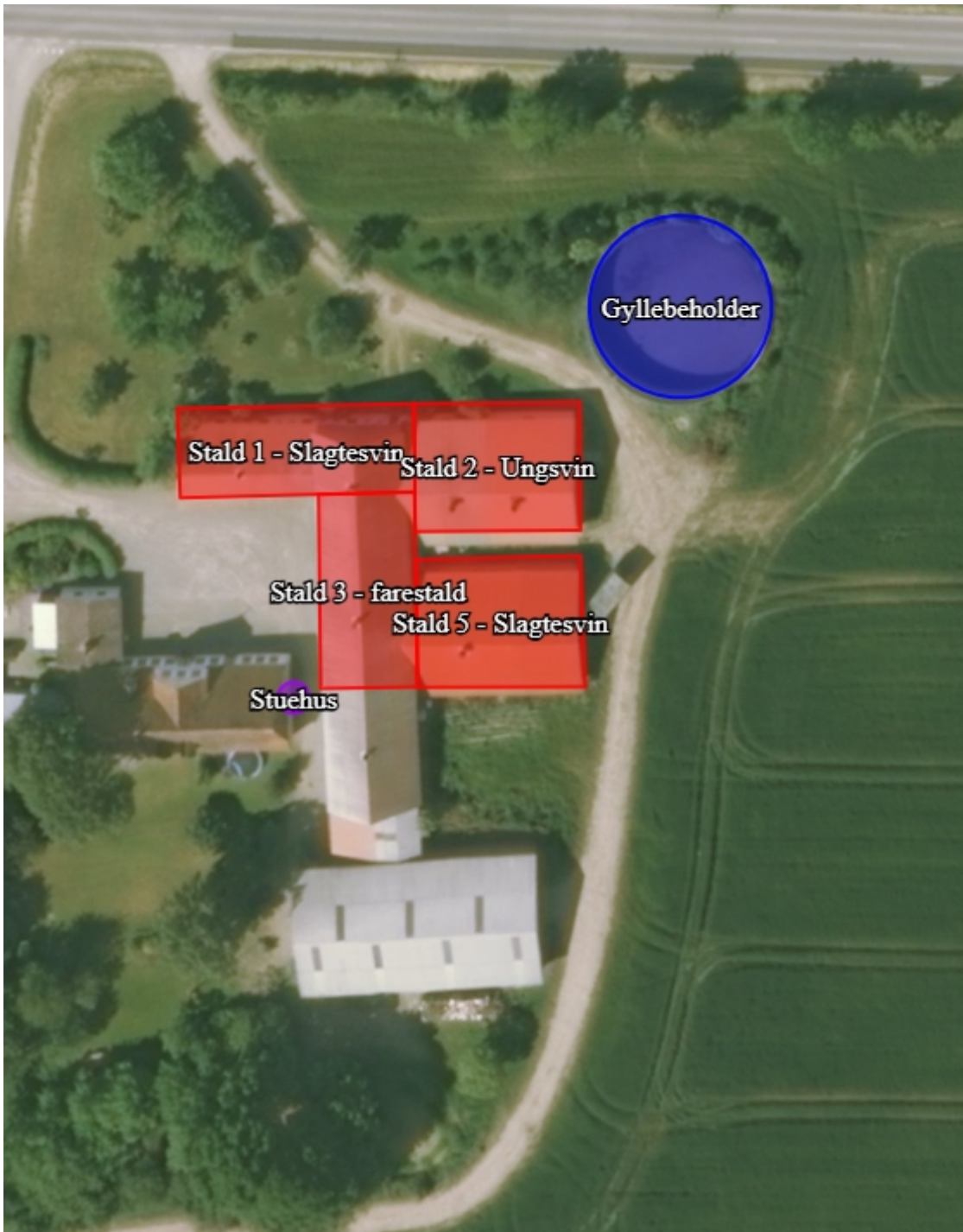
Version

2 (Ansøger)

Produktionsarealer

Ændrede		
Identitet	Gammel værdi	Ny værdi
Id: 603380 (stald: Stald 3 - farestald) - Areal	131,00	143,00
Id: 603381 (stald: Stald 3 - farestald) - Areal	131,00	143,00
Id: 603382 (stald: Stald 4 - Løbe/drægtighedsstald) - Areal	99,00	102,00
Id: 603383 (stald: Stald 4 - Løbe/drægtighedsstald) - Areal	99,00	102,00
Id: 603384 (stald: Stald 4 - Løbe/drægtighedsstald) - Areal	45,00	48,00
Id: 603385 (stald: Stald 4 - Løbe/drægtighedsstald) - Areal	45,00	48,00

Bilag 2: Situationsplan

Bilag 3:

Kort med kumulation til kategori 1 natur – Lambjerg indtægt

Bilag 4:

Beregning af kumulationsradius vist i kortet i bilag 3

Nummer på kort	Adresse	Tilladt dyrehold	Kumulationsradius indsat *	Svarende tilemission i kg NH ₃ -N pr. år	emission ud fra Normaltal fra Aarhus Universitet	Bemærkning
1	Grenmark 2	212 slagtekalve, st. race (0-6 mdr.) 425 årskøer, st. race 135 opdræt, st. race (0-6 mdr.) 255 opdræt, st. race (6-27 mdr.)	2500 meter	mere end 5.000		
2	Grenmark 16	2 ammekøer 11 ungdyr, jersey (6-25 mdr.) 20 ungdyr, st. race (6-25 mdr.) 3 slagtekalve, st. race (6 mdr. - slagt)	1000 meter	0 - 5.000		
3	Grenmark 24	2 heste 3 får 15 høns	500 meter	0 - 1.500		
4	Stenholt 6	47 ammekøer over 600 kg 12 opdræt, st. race (0-6 mdr.) 4 opdræt, st. race (6-27 mdr.) 25 opdræt, st. race (6-27 mdr.)	1000 meter	0 - 5.000		
5	Stenholt 3	2 heste, under 300 kg 9 heste, 300-500 kg 15 heste, 500-700 kg	500 meter	0 - 1.500		
6	Klinting 1	9 heste, 300-500 kg 11 heste, 500-700 kg 2 ammekøer over 600 kg 1 kødged m. kid	500 meter	0 - 1.500		
7	Klinting 2	9 heste, 500-700 kg 5 heste, 300-500 kg	500 meter	0 - 1.500		
8	Huholt 2	11 heste, 500-700 kg 6 heste, under 300 kg	500 meter	0 - 1.500		
9	Klinting 4	3.677 slagtegrise, 30-114 kg	1.000 meter	0 - 5.000		
10	Søndre Landevej 201	8 heste, 300-700 kg	0	mindre end 150	Worst-case ved 6 heste á 700 kg: 8 heste x 3,01 kg N = 72,08	Da emissionen er under 150 kg NH ₃ -N pr. år er der ikke indsat
11	Lambjergskovvej 16	3 heste 500-700 kg	0	mindre end 150		
12	Huholt 12	Tilladelse til hunde	0	mindre end 150		
13	Huholt 15	495 årssaer 300 smågrise 300 slagtegrise	1.000 meter	0 - 5.000		
14	Huholt 17A	20 heste, 300-500 kg 56 heste, 500-700 kg	1.000 meter	0-5.000		
15	Huholt 16	7 heste, 500-700 kg	0	mindre end 150		
16	Skovbyvej 1	400 slagtegrise, 30-104 kg 7360 smågrise, 7,2-30 kg 320 årssaer 2 heste, 500-700 kg	1.000 meter	0-5.000		
17	Lambjergvej 2	25 ammekøer over 600 kg 7 slagtekalve, st. race (220-440 kg) 5 opdræt, st. race (0-6 mdr.) 25 opdræt, st. race (6-27 mdr.)	1.000 meter	0 - 5.000		
18	Havemose 13	16.000 smågrise, 7-40 kg	1.000 meter	0-5.000		

* centrum er indsat ved nærmeste hjørne af husdyrbruget i forhold til naturområdet ved Lambjerg Indtægt.

DEL 3 - MILJØANSØGNING

Ansøger har indsendt en ansøgning om miljøtilladelse med tilhørende bilag. Ansøgning er udarbejdet af miljørådgiver Sanne Petersen ved LandboSyd.

Ansøgning om § 16b miljøtilladelse

**Søndre Landevej 158,
6400 Sønderborg**

Ansøgning om ændring af eksisterende stald
til smågrise og slagtesvin

Skema 239696 i Husdyrgodkendelse.dk

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5)

Ansøger og ejer	Hans Asger Clausen Søndre Landevej 158 6400 Sønderborg E-mail: asgerals@hotmail.com Telefon: 21 78 16 42
Husdyrbrugets adresse	Søndre Landevej 158, 6400 Sønderborg
CVR-nummer	10482631
CHR-nummer	93439
Kommune	Sønderborg Kommune
Ejendomsnummer	5400025532
Matrikel nr.	18 - Klinting, Ulkebøl
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Ingen
Biaktiviteter	Ingen biaktiviteter
Ansøgningskema	239696
Konsulent	Sanne Petersen LandboSyd, CVR-nr. 25160428 Jens Terp-Nielsens Vej 13, 6200 Aabenraa E-mail: san@landbosyd.dk Tlf.: 20 28 15 64

Forord / læsevejledning

Denne miljøansøgning indsendes for at få tilladelse til at ændre anvendelsen af de eksisterende stalde på Søndre Landevej 158, 6400 Sønderborg, således at de overgår til de nugældende regler. Ansøgningen omhandler udelukkende de eksisterende stalde og produktionsarealer.

Ansøgningen indeholder en beskrivelse af den ønskede ændring, og behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved den ansøgte produktion på ejendommen.

Ansøgningen dækker alle oplysningskrav efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹. De angivne parenteser med bogstaver og tal henviser til oplysningskravene jævnfør bekendtgørelsens bilag 1.

Til ansøgningen er der indsendt følgende bilag til sagsbehandlingen: opgørelse over produktionsarealer og kapacitetsberegning.

Det er vurderet, at denne ansøgning ikke udløser krav, om udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport. Der er foretaget en screening jævnfør Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §4, stk. 4, nr. 3. Screeningsdokumentet fremgår af bilag 1.

¹ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, BEK. nr. 443 af 26/04/2023

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	5
2. Husdyrbruget og det ansøgte	5
2.1 <i>Indretning og drift af anlægget (B1, B5)</i>	5
2.1.1 <i>Produktionsarealer</i>	6
2.1.2 <i>Opbevaring og håndtering af husdyrgødning</i>	8
2.1.3 <i>Drift af anlægget</i>	8
2.2 <i>Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2)</i>	9
2.3 <i>Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)</i>	9
2.4 <i>Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4)</i>	9
2.5 <i>Ammoniakemission og -deposition (B5, B4)</i>	10
2.5.1 <i>Kategori 1 natur</i>	11
2.5.2 <i>Kategori 2 natur</i>	11
2.5.3 <i>Kategori 3 natur og §3 naturområder</i>	12
2.5.4 <i>Bilag IV arter</i>	12
2.6 <i>Lugtmission (B6, B4)</i>	13
2.7 <i>Øvrige emissioner og gener (B7, D1b)</i>	14
2.7.1 <i>Støj (B7)</i>	15
2.7.2 <i>Rystelser og vibrationer (B7)</i>	15
2.7.3 <i>Støv (B7)</i>	15
2.7.4 <i>Lys (B7)</i>	15
2.7.5 <i>Skadedyr (B7)</i>	15
2.7.6 <i>Transporter (B7)</i>	15
2.8 <i>Reststoffer, affald og naturressourcer (B8)</i>	16
2.8.1 <i>Døde dyr (B8)</i>	16
2.8.2 <i>Affald (B8)</i>	16
2.8.3 <i>Olie- og kemikalier (B7 og B8)</i>	16
2.8.4 <i>Råvarer (B7)</i>	17
2.8.5 <i>Energiforbrug (B8)</i>	17
2.8.6 <i>Vandforbrug (B8)</i>	17
2.8.7 <i>Spildevand og restvand (B8)</i>	17
2.9 <i>Forurenings- og genebegrænsende tiltag (B7)</i>	18
2.10 <i>Forslag til egenkontrol (B7)</i>	18
2.11 <i>BAT-Ammoniakemission (B9)</i>	18
2.12 <i>Grænseoverskridende virkninger (B10)</i>	18
2.13 <i>Alternative løsninger og 0-alternativet</i>	18
2.14 <i>Kumulation med andre husdyrbrug</i>	19
2.15 <i>Oplysninger om konsulenten (A4)</i>	19
3. Screening af om projektet er omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering (D1, D2, D3)	19
4. Konklusion	20
5. Bilag	20

1. Indledning

Denne ansøgning beskriver den ønskede ændring på Søndre Landevej 158, 6400 Sønderborg. Det ansøgte omfatter følgende:

- Ændring af eksisterende stalde fra henholdsvis søer til smågrise og slagtesvin, og fra slagtesvin til flexgruppe med smågrise og slagtesvin.
- Stald 4 samt et mindre areal i stald 3, tages ud af drift med det ansøgte.

Der søges om flexgruppe *Slagtesvin og Smågrise; 25-49% fast gulv* i den eksisterende Stald 1 og flexgruppe *Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)* i stald 2.

I stald 3 søges der om tilladelse til ændring fra søer til smågrise, og med et mindre sygeafsnit til slagtesvin.

I stald 4 tages ud i ansøgt drift, og stald 5 bibeholdes uden ændringer.

2. Husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne, samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak- og lugtemission og -deposition, støj, støv, lys, skadedyr, transport, affald og forbrug af ressourcer.

2.1 Indretning og drift af anlægget (B1, B5)

Ejendommens bygnings sæt består af et samlet staldanlæg der ligger øst for stuehuset. I den sydlige ende af stalden er der etableret værksted, og i forbindelse heraf er der i 1974 opført et maskinhus.

I forbindelse med stuehuset er der en garage og et skur.

Ejendommens gyllebeholder er på cirka 1.500 m³, og er etableret omkring år 1990.

Husdyrbrugets stalde og opbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning fremgår af figur 1.

Figur 1: Husdyrbrugets stalde og gødningsopbevaringsanlæg. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

2.1.1 Produktionsarealer

Der skal jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, foretages forskellige beregninger, i forhold til forskellen mellem før og efter situationen for husdyrbruget. Hertil skal produktion for 8 år siden medtages. Husdyrbrugets nudrift og 8 års driften er derfor fastsat nedenfor.

En opgørelse af produktionsarealerne findes i bilag 2.

8 års drift og nudrift

Det seneste dyrehold er anmeldt i 2002, dengang var der ikke angivet nogen vægtintervaller for dyrene. I 2019 er der truffet afgørelse om det tilladte dyrehold med vægtgrænser svarende til normtallene, hvorfor der er tilladelse til:

- 110 årssøer
- 2.200 slagtesvin (7-30 kg)
- 1.650 slagtesvin (30-112 kg)

Dyreholdet vurderes derfor at være det samme i nudriften og 8 års driften, og fremgår af tabel 1 herunder.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Nudrift						
Stald 1 - Slagtesvin	280	Mekanisk ventilation	6 m	(#603354) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	193
Stald 2 - Ungsvin	283	Mekanisk ventilation	6 m	(#603378) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	236
Stald 3 - farestald	251	Mekanisk ventilation	6 m	(#603380) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	143
Stald 4 - Løbe/drægtighedsstald	209	Mekanisk ventilation	6 m	(#603384) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	48
				(#603382) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	102
Stald 5 - Slagtesvin	288	Mekanisk ventilation	6 m	(#603386) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	236
Sum						958
8 års drift						
Stald 1 - Slagtesvin	280	Mekanisk ventilation	6 m	(#603355) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	193
Stald 2 - Ungsvin	283	Mekanisk ventilation	6 m	(#603379) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	236
Stald 3 - farestald	251	Mekanisk ventilation	6 m	(#603381) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	143
Stald 4 - Løbe/drægtighedsstald	209	Mekanisk ventilation	6 m	(#603385) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	48
				(#603383) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	102
Stald 5 - Slagtesvin	288	Mekanisk ventilation	6 m	(#603387) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	236
Sum						958

Tabel 1: Stald, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype og produktionsarealer, i 8 års drift og nudrift.
Kilde: husdyrgodkendelse.dk

Ansøgt drift

Der søges om tilladelse til ændring fra søer til smågrise og slagtesvin, ligesom der i eksisterende slagtesvinestalde søges tilladelse til flexgruppe *Slagtesvin og smågrise*.

Stald 4 tages med det ansøgte ud af drift, og ændres i stedet til foderopbevaring og udvidelse af det eksisterende værksted. Der tages dog et mindre produktionsareal på 12 m² ud i stald 3.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1 - Slagtesvin	280	Mekanisk ventilation	6 m	(#603352) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	0	193
Stald 2 - Ungsvin	283	Mekanisk ventilation	6 m	(#603371) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	236
Stald 3 - farestald	251	Mekanisk ventilation	6 m	(#603388) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	105
				(#603374) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	26
Stald 5 - Slagtesvin	288	Mekanisk ventilation	6 m	(#603377) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	236
Sum						796

Tabel 2: Stald, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i ansøgt drift. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen	
Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)
Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)
Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)

Tabel 3: Dyretyper og flexgrupper der indgår i ansøgt drift. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

2.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Gyllebeholderen har en kapacitet på 1.450 m³. Beholderen følger den lovpligtige 10 års beholderkontrol, og er senest kontrolleret den 14. september 2016.

Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder	Flydende				348
Nudrift					
Gyllebeholder	Flydende				348
8 års drift					
Gyllebeholder	Flydende				348

Tabel 4: Husdyrbrugets opbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

Den forventede årlige produktion er på max 1.700 smågrise (7-30 kg) og 3.400 slagtesvin (30-112 kg). Der er med bilag 3 redegjort for en opbevaringskapacitet svarende til 11,6 måneder. Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet er dermed opfyldt.

2.1.3 Drift af anlægget

Den forventede drift beskrives nærmere i de følgende afsnit, men der kan derudover nævnes, at der forventes følgende faste procedurer på det ansøgte husdyrbrug, hvor ansøger alene står for den daglige drift.

- Alle dyr, anlæg og installationer tilses dagligt
- Der sker løbende vedligeholdelse af anlægget og installationer

- Dyrene registreres i CHR
- Fast dyrlægebesøg hver 6. uge ved dyrlæge Andreas Eriksen
- Der udarbejdes løbende e-kontrol
- Der udarbejdes gødningsregnskab og mark/gødningsplaner for ejendommen
- Forbrug af el, vand og foder registreres og dokumenteres i årsregnskabet

2.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2)

Der kommer med ansøgning ikke til at ske ændringer i de eksisterende stalde, da de nuværende gulvtyper bibeholdes i ansøgt drift. Stald 4 tages ud af drift og ændres til foderopbevaring og udvidelse af det eksisterende værksted.

2.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)

Ansøger har ikke husdyrproduktion på andre ejendomme.

2.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4)

Landskab

Ejendommen er beliggende mellem Sønderborg og Høruphav, i landzone uden for lokal- eller kommuneplanlagte område. Husdyrbruget er beliggende i Sønderborg Kommune.

Landskabet er kendetegnet ved at Søndre Landevej forløber gennem to store skovområder. Landskabet omkring ejendommen er her åbent, med korte udsigter, der indrammes af hegn, småskove og et skiftende terræn.

I følge Sønderborg Kommunes kommuneplan ligger husdyrbruget indenfor områder der er udpeget som:

- Værdifuldt landbrugsområde
- Bevaringsværdige landskaber

Umiddelbart vest for husdyrbruget strækker der sig et bælte med økologiske forbindelser. Området strækker sig ikke ind over husdyrbrugets driftsbygninger.

Husdyrbruget ligger endvidere indenfor område med drikkevandsinteresse.

Kulturarv

Det nærmeste fredede fortidsminde er en langhøj og en dysse eller jættestue fra stenalderen, beliggende cirka 550 meter øst for husdyrbruget ved Lambjerg Indtægt.

Afstandskrav

Husdyrbruglovens afstandskrav jævnfør §6 er overholdt for både stalde og gyllebeholder, da husdyrbruget ligger mere end 50 meter fra:

- eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- en nabobeboelse

Afstandskravene i husdyrbruglovens §8 er ikke overholdt for afstand til offentlig vej eller privat fællesvej. Afstandskravet er på 15 meter, men der er 11 meter fra husdyrbrugets gyllebeholder til matrikelskellet ved vejen. Den egentlige afstand til vejens kant er 17 meter, og der er tale om et i forvejen lovligt forhold, der ikke ændres med det ansøgte, hvorfor der ikke søges om en fornyet dispensation fra afstandskravet.

Offentlig vej og privat fællesvej - Offentlig vej og privat fællesvej		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 2 - Ungsvin	34
Gødningslager	Gyllebeholder	11

Tabel 5: Afstand angivet til offentlig vej. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

Afstandskravet på 15 meter til beboelse på samme ejendom er med det ansøgte ligeledes ikke overholdt, idet der er 3 meter fra stuehuset til stald 3.

Det er ansøger selv der bor på ejendommen, og der er tale om en i forvejen lovlig opført stald, hvorfor der ikke søges fornyet dispensation fra afstandskravet.

Stuehus - Beboelse på samme ejendom		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 3 - farestald	3
Gødningslager	Gyllebeholder	53

Tabel 6: Afstand angivet til beboelse på samme ejendom. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

2.5 Ammoniakemission og -deposition (B5, B4)

På baggrund af oplysninger om størrelsen af produktionsarealerne, dyretyperne og gulvtyper i ansøgt drift, nudrift og 8 års drift beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

Ammoniakemissionen i de tre drifter fremgår af tabellerne nedenfor. Den totale ammoniakemission fra husdyrbruget er i ansøgt drift 1.699,9 kg NH₃-N/år, hvilket er en reduktion af emissionen på 199,8 kg NH₃-N/år i forhold til 8 års driften og nudriften. Reduktionen skyldes at stald 4 tages ud af drift, og produktionsarealet reduceres med 12 m² i stald 3.

Samlet emission: 1699,9 (kg NH ₃ -N/år)	Meremission (8 års-drift): -199,8 (kg NH ₃ -N/år)	Meremission (nudrift): -199,8 (kg NH ₃ -N/år)
---	---	---

Tabel 7: Samlet resultat af ammoniakberegninger. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	1560,5	139,4	1699,9
Nudrift	1760,3	139,4	1899,7
8 års-drift	1760,3	139,4	1899,7

Tabel 8: Ammoniakemission fra staldafsnit, opbevaringslagre og totalt fra husdyrbruget. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttet af europæisk lovgivning (Natura 2000 områder). Der må heller ikke ske påvirkning af naturområder, der er beskyttet af dansk lovgivning eller som kan være leve- eller yngleområde for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter). I det efterfølgende gennemgås påvirkningen af omkringliggende natur.

2.5.1 Kategori 1 natur

Det nærmeste kategori 1 naturområde er habitatnatur med *Bøg på muld* beliggende ved Lambjerg Indtægt. Naturområdet ligger 533 meter øst for husdyrbruget, og modtager en totaldeposition fra husdyrbruget på 0,4 kg N/ha/år.

Det er med ansøgningen undersøgt, hvorvidt der er kumulation med andre husdyrbrug, der påvirker naturområdet, og der er ikke fundet andre husdyrbrug, der bidrager med kumulation til naturområdet, hvorfor totaldepositionskravet for det ansøgte er 0,7 kg N/ha/år. Det er med det ansøgte overholdt. Beregning af kumulation ses i bilag 4.

Ud over Lambjerg Indtægt er der også udpeget et habitatnaturområde med *Ege-blandskov* ved Sønderskov og et overdrev ligeledes ved Sønderskov. Afstand hertil er henholdsvis 937 meter og 1170 meter. Totaldepositionen til de to naturområder er 0,1 kg N/ha/år, og beskyttelsesniveauet er dermed overholdt.

Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
3. Overdrev, Sønderskov	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
2. Habitatnatur, Sønderskov	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
1. Habitatnatur, Lambjerg Indtægt	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,4

Tabel 9: Ammoniakpåvirkning til nærmeste kategori 1 natur. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

2.5.2 Kategori 2 natur

Det nærmeste kategori 2 naturområde er et overdrev der ligger ved Sønderborg, 5,9 kilometer nordvest for husdyrbruget. Naturområdet modtager en totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år. Beskyttelsesniveauet på 1,0 kg N/ha/år er dermed overholdt med det ansøgte.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
4. Overdrev ved Sønderborg	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0

Tabel 10: Ammoniakpåvirkning til nærmeste kategori 2 natur. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

2.5.3 Kategori 3 natur og §3 naturområder

Det nærmeste kategori 3 naturområde ligger 145 meter sydvest for husdyrbruget, og er en ammoniakfølsom skov med gammel skovjordbund. Til naturområdet, vil det ansøgte reducere depositionen med 0,1 kg N/ha/år.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
5. Gammel skovjordbund mod sydvest	Kategori 3	Ansøger	0	S	-0,1	-0,1	0,9

Tabel 11: Ammoniakpåvirkning til nærmeste kategori 3 natur. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

Det nærmeste §3 område er en sø 190 meter nord for husdyrbruget. Depositionen falder med 0,1 kg N/ha/år.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
6. §3 sø mod nord	Kategori 3	Ansøger	0	V	-0,1	-0,1	0,5

Tabel 12: Ammoniakpåvirkning til nærmeste §3 natur. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

2.5.4 Bilag IV arter

Af den nedenstående tabel, fremgår de Bilag IV-arter der jævnfør faglig rapport fra DMU² (nr. 635, 2007) og den videnskabelige rapport fra DCE³ – National Center for miljø og energi (nr. 50 af 2013) kan forekomme i området omkring husdyrbruget. Af Naturdata fremgår der ikke nogen registreringer af Bilag IV-arter i umiddelbar nærhed af husdyrbruget. Sønderborg Kommune har registreret en del forekomster af løvfrø i området omkring husdyrbruget (se figur 2), ligesom Butsnudet frø også fremgår på kommunens kort – denne er dog ikke en bilag IV art.

Dansk navn	Videnskabeligt artsnavn	Kilde
Pattedyr		
Vandflagermus	Myotis daubentonii	DMU, DCE
Brunflagermus	Nyctalus noctula	DMU, DCE
Langøret flagermus	Plecotus auritus	DMU
Sydflagermus	Eptesicus serotinus	DMU, DCE
Troldflagermus	Pipistrellus nathusii	DMU, DCE
Pipistrellflagermus	Pipistrellus pipistrellus	DMU, DCE
Dværgflagermus	Pipistrellus pygmaeus	DMU, DCE
Padder		
Stor vandsalamander	Triturus cristatus	DMU, DCE

² <https://www2.dmu.dk/pub/fr635.pdf>

³ <https://www2.dmu.dk/pub/sr50.pdf>

Løvfrø	Hyla arborea	DMU, DCE, Sønderborg Kommune
Spidssnudet frø	Rana arvalis	DMU, DCE
Krybdyr		
Markfirben	Lacerta agilis	DMU, DCE

Tabel 13: Mulige bilag IV-arter i nærheden af husdyrbruget.

Figur 2: Mulige bilag IV-arter i nærheden af husdyrbruget. Kilde: Sønderborg Kommunes interne registreringer. Den hvide cirkel har en radius på 1 kilometer fra husdyrbruget.

2.6 Lugtmission (B6, B4)

De nærmeste lugtberegningsskemaer er udpeget i skema 239696 i Husdyrgodkendelse.dk.

De nærmeste nabobeboelser uden landbrugspligt er Lundvej 6, hvorfra den nærmeste samlede bebyggelse også udløses. Nærmeste byzone er Vollerup mod nordvest, mens nærmeste sommerhusområde er Lambjerg 305 meter sydøst for husdyrbruget.

Der er ikke kumulation med andre husdyrbrug indenfor en afstand på 100 meter fra nærmeste enkeltbolig eller 300 meter fra nærmeste samlede bebyggelse og nærmeste byzone/sommerhusområde.

Konsekvenszonen for det ansøgte projekt er jævnfør ansøgningssystemet 424 meter.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Lundvej 6 🏠	0	FMK	104,6	104,6	337,8	Ja
Lundvej 6 🏠	0	NY	232,7	209,4	336,6	Ja
Lambjerg, Hørup 🏠	0	FMK	330,7	330,7	330,7	Ja
Vollerup, Ulkebøl 🏠	0	FMK	330,7	330,7	1305,6	Ja

Konsekvenszone: 424 m

Tabel 14: Beregning af lugtgeneafstand til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone/sommerhusområde. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

2.7 Øvrige emissioner og gener (B7, D1b)

Dette afsnit beskriver de emissioner og mulige gener, der kan forekomme i forbindelse med den ansøgte husdyrproduktion på Søndre Landevej 158, 6400 Sønderborg. Af figuren nedenfor fremgår placeringen af de aktiviteter der kan medføre gener.

Figur 3: Mulige gener fra husdyrbrugets drift.

2.7.1 Støj (B7)

De primære støjkilder fra husdyrbruget er forbundet med ventilationerne, støj fra dyr og støj i forbindelse med transporter til og fra ejendommen.

Støj fra ventilationerne vil primært kunne høres i varme perioder, hvor ventilationen kører mest. Støj fra dyrene kan opstå i forbindelse med pasning af dyrene, eller særligt i forbindelse med modtagelse og levering af dyrene, og vil i det tilfælde være koncentreret til området omkring ud-/indleveringsrampen på staldens østlige side.

Alle gener forbundet med transporter med tunge køretøjer er beskrevet særskilt i afsnit 2.7.6.

2.7.2 Rystelser og vibrationer (B7)

Der forventes og kunne opstå kortvarige rystelser og vibrationer i forbindelse med tunge transporter. Rystelser og vibrationer vil dog være af meget begrænset omfang og af kort varighed. Der forventes derudover ingen rystelser og vibrationer udenfor husdyrbrugets arealer.

2.7.3 Støv (B7)

Arealerne omkring ejendommen består primært af jord og grus, hvorfor der kan opstå støv i forbindelse med transporter.

Støvende aktiviteter forbundet med håndtering af foder er begrænset til at være inden døre.

I tilfælde af megen støv i staldene, kan der benyttes overbrusning i alle stalde.

Der forventes ikke væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets egne arealer.

2.7.4 Lys (B7)

Der er ingen udendørs belysning på husdyrbruget. Lyset i staldene er udelukkende tændt i forbindelse med pasning af dyrene.

2.7.5 Skadedyr (B7)

Der har ifølge ansøger ikke været problemer med skadedyr på husdyrbruget.

I tilfælde af, at der konstateres skadedyr på husdyrbruget, vil kommunen blive kontaktet, og på den baggrund vil der blive udarbejdet en handlingsplan for bekæmpelse af skadedyrene.

2.7.6 Transporter (B7)

Transporter til og fra husdyrbruget vil ske via de to indkørsler fra Søndre Landevej.

Af transporter med personbiler forventes der kun kontrolbesøg og dyrlægebesøg. Et skøn af disse transporter er cirka 15 om året.

Med nedenstående tabel er antallet af tunge transportere til og fra husdyrbruget angivet. Der forventes en lille stigning i antallet af tunge transportere, der svarer til cirka 8%. Det stigende antal transportere knytter sig til modtagelse af dyr og udbringning af gylle. De øvrige transportere forventes at være uændret.

Tunge transportere	Antal pr. år i nudrift	Antal pr. år i ansøgt drift
Indkørsel af foder (traktor)	18	18
Husdyr til ejendommen (lastbil)	0	9
Husdyr fra ejendommen (lastbil)	52	52
Afhentning af døde dyr (lastbil)	52	52
Udbringning af gylle (traktor)	75	84
Afhentning af affald (lastbil)	26	26
Maksimalt i alt	223	241

Tabel 15: Forventet antal tunge transportere til- og fra husdyrbruget i nudrift og ansøgt drift.

I forbindelse med tunge transportere til og fra husdyrbruget, vil der kunne forekomme støv, støj, rystelser og vibrationer, samt lysgener. Der vil være tale om kortvarige gener, og med husdyrbrugets placering i forhold til naboer, vurderes det ansøgte ikke og ville medføre væsentlige gener herfor.

2.8 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8)

I forbindelse med husdyrproduktionen er der reststoffer og affald, som skal opbevares, håndteres og bortskaffes korrekt efter gældende lovgivning. Dertil kommer, at der i forbindelse med husdyrproduktion generelt også er et forbrug af naturressourcer, der bør minimeres mest muligt.

2.8.1 Døde dyr (B8)

Dyrene opbevares på spalter og der benyttes presenning til overdækning. Pladsen er afskærmet af beplantning ud mod vejen, hvilket ligeledes sikrer, at opbevaringen sker i skygge. Placeringen af dakapladsen fremgår af figur 3.

2.8.2 Affald (B8)

Der knytter sig ikke meget affald til husdyrbrugets produktion, hvorfor der ikke findes nogen erhvervsaffaldscontainere på husdyrbruget.

Brændbart materiale bortskaffes via ejendommens dagrenovation.

Genanvendeligt pap, papir og plast i større mængder køres på genbrugspladsen.

Andelen af farligt affald såsom kanyler, spraydåser, lysstofrør og batterier er meget lille, hvorfor det bortskaffes løbende til nærmeste genbrugsplads. Affald behandles som erhvervsaffald, hvormed der indhentes kvittering for korrekt bortskaffelse, samt med angivelse af den bortskaffede mængde.

2.8.3 Olie- og kemikalier (B7 og B8)

På husdyrbruget er der en dieselloletank fra 2005 på 1300 liter. Tanken er en overjordisk plasttank, der er placeret i maskinladen. Oletanken er korrekt registreret i BBR.

I maskinladen er der ligeledes opbevaring af kemikalier. Kemikalier opbevares i original emballage, på fast bund uden afløb. Desuden er kemikalierne aflåst, således at uvedkommende ikke kan komme til dem.

2.8.4 Råvarer (B7)

De primære råvarer på husdyrbruget er foder og vand til dyrene, samt el til drift af ventilation, foderanlæg og lignende.

Vandforbruget behandles særskilt under punkt 2.8.6, mens elforbruget beskrives under 2.8.5.

På husdyrbruget fodres der med tørfoder, og der fodres kun med den nødvendige mængde foder, og med foder sammensat efter dyrenes ernæringsmæssige behov i produktionsperioden.

Det forventede årlige foderforbrug efter ændringen fra søer og smågrise til smågrise og slagtegrise vil jævnfør normtal fra Seges være cirka 845 tons per år.

Ansøger oplyser, at han ved den nuværende drift fodrer med cirka 500 tons foder årligt.

2.8.5 Energiforbrug (B8)

I stalden benyttes der primært el til belysning, foderanlæg og drift af ventilationsanlæg.

Elforbruget var med den nuværende drift i 2022 på 18.972 kWh.

Med den ansøgte produktion kan der ud fra normtal fra Seges forventes et årligt elforbrug svarende til 37.400 kWh. Der er på husdyrbruget ikke nogen særligt energikrævende anlæg eller processer, hvorfor elforbruget også fremadrettet forventes at være under normen.

2.8.6 Vandforbrug (B8)

Vand benyttes som drikkevand til dyrene, samt til forbrug i stuehuset.

Ejendommen forsynes med vand fra Hørup og Høruphav Vandværk.

Ifølge normtallene fra Seges kan der forventes et årligt vandforbrug på mellem 2.002 og 3.589 m³, med den ansøgte produktion.

Det egentlige forbrug af vand i 2022 var cirka 1.500 m³.

Der er overbrusning i alle stalde, der kan bruges som støvreducerende foranstaltning og som i blødsætningen forud for vask af stalde.

2.8.7 Spildevand og restvand (B8)

Der sker med ansøgningen ingen ændringer i de eksisterende afløbsforhold.

Det sanitære spildevand fra stuehuset, er koblet på et husspildevandsanlæg, der sikrer en forbedret rensning, hvorefter det nedsives.

Det samme gør sig gældende for tagvandet, der ligeledes nedsives.

Husdyrgødning fra staldene ledes til forbeholder, hvorfra det pumpes over i ejendommens gyllebeholder.

2.9 Forurenings- og genebegrænsende tiltag (B7)

De daglige aktiviteter, der kan medføre forurening og gener i forbindelse med driften af den ansøgte produktion, er beskrevet i de foregående afsnit.

Den største risiko for akut forurening er knyttet til håndtering og opbevaring af gylle. Stalde, rørføringer og beholdere er alt sammen etableret i tætte og stabile materialer, og der er på ejendommen sørget for tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Gyllebeholderen er desuden omfattet af 10 års beholderkontrol og der forventes ikke yderligere forurenings- og genebegrænsende tiltag i forbindelse med det ansøgte.

Stalde og anlæg bliver løbende kontrolleret og vedligeholdt, for at undgå skader og utætheder.

2.10 Forslag til egenkontrol (B7)

Der er ikke anvendt nogen miljøteknologier i ansøgningen, hvorfor ansøger ikke har nogen forslag til egenkontrol.

2.11 BAT-Ammoniakemission (B9)

BAT-niveauet beregnes i Husdyrgodkendelse.dk, og det samlede BAT krav er i ansøgningssystemet beregnet til 1.700 kg NH₃-N/år, hvilket svarer til den faktiske emission fra det ansøgte. Dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	1560	139	1700
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	1560	139	1700
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 16: Samlet BAT beregning. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

2.12 Grænseoverskridende virkninger (B10)

Ansøgningen forventes ikke at medføre nogen grænseoverskridende virkninger. Afstanden til den dansk/tyske grænse i Flensborg Fjord er cirka 7 kilometer i luftlinje.

2.13 Alternative løsninger og 0-alternativet

Der er i forbindelse med det ansøgte ikke drøftet andre alternativer. Det ansøgte omhandler udelukkende ændring af dyreholdet i eksisterende stalde.

Hvis ansøgning mod forventning ikke kan godkendes, vil husdyrbruget blive drevet videre med den nugældende produktionstilladelse til:

- 110 årssøer
- 2.200 smågrise (7-30 kg)
- 1.650 slagtesvin (30-112 kg)

2.14 Kumulation med andre husdyrbrug

Indenfor en radius af 1.000 meter fra husdyrbruget på Søndre Landevej 158, 6400 Sønderborg, var der i 2022 registreret følgende husdyrbrug:

- CHR nr. 129602: Stenholt 3, 6400 Sønderborg (heste)
- CHR nr. 98949: Klinting 4, 6400 Sønderborg (heste og svin, produktionsbesætning)

Alle lugtgenekriterier er med det ansøgte overholdt, og der er ikke nogen af de ovennævnte husdyrbrug, der bidrager med kumulation i forhold til lugt.

Der forventes ligeledes ikke væsentlige kumulative virkninger i forhold til eventuelle gener, der er forbundet med husdyrbrugenes drift.

2.15 Oplysninger om konsulenten (A4)

Ansøgningen er udarbejdet af jordbrugsteknolog Sanne Petersen, LandboSyd, som har arbejdet med landbruget og dets miljøforhold siden 2013, dels i landbruget og senere som kommunal miljøsagsbehandler og nu som miljørådgiver i landboforeningen LandboSyd.

3. Screening af om projektet er omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering (D1, D2, D3)

Projektet vurderes ikke at kunne medføre væsentlige indvirkninger på miljøet i relation til de kriterier, der er anført i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, punkt D, nr. 1 og 2, der omhandler projektets karakteristika og placering, og under hensyn til projektets indvirkning på faktorer, der følger af §4, stk. 6 (se bilag 1).

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §63, nr. 3, skal husdyrbrugets særkender beskrives i afgørelsen. Indvirkningerne fra dette husdyrbrug er beskrevet i ansøgningens kapitel 2.

På baggrund af ovenstående forventes det ansøgte ikke at påvirke miljøet væsentligt, hvorfor det vurderes, at denne ansøgning ikke er omfattet af kravet om miljøkonsekvensvurdering. I bilag 1 ses en gennemgang af de relevante kriterier efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 punkt D.

4. Konklusion

Samlet vurderes det, at den ansøgte ændring af husdyrproduktionen på Søndre Landevej 158, 6400 Sønderborg ikke vil medføre væsentlig direkte eller indirekte påvirkning af det omkringliggende miljø.

Sønderborg Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for ejendommen fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag, samt opsætte vilkår for indgreb såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

5. Bilag

Bilag 1: Screening af husdyrbrugets ansøgning jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §4, stk. 4, nr. 3

Bilag 2: Opgørelse over produktionsarealer

Bilag 3: Kapacitetsberegning

Bilag 1. Screeningsdokument for Søndre Landevej 158, 6400 Sønderborg

Relevante kriterier til bestemmelse af om en ansøgning om godkendelse efter husdyrbruglovens §16a, stk. 4 eller tilladelse efter §16b, er omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelses §4, stk. 3, nr. 3.

I nedenstående tabel angives kriterierne i bilag 1 punkt D, samt henvisninger til de relevante kapitler i miljøansøgningen, hvor disse kriterier behandles.

Krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, punkt D	Henvisning til afsnit i miljøansøgningen
1. Projektets karakteristika	
Projektets karakteristika skal især ansues i forhold til:	
a) Hele projektets dimensioner og udformning	Afsnit 2.1 + 2.2
b) Kumulation med andre eksisterende og/eller godkendte projekter	Afsnit 2.3 + 2.14
c) Brugen af naturressourcer, særlig jordarealer, jordbund, vand og biodiversitet	Afsnit 2.5 + 2.8
d) Affaldsproduktion	Afsnit 2.8
e) Forurening og gener	Afsnit 2.5 + 2.6 + 2.7 + 2.8
f) Risikoen for større ulykker og/eller katastrofer, som er relevante for det pågældende projekt, herunder sådanne som forårsages af klimaændringer, i overensstemmelse med videnskabelig viden	Afsnit 2.9
g) Risikoen for menneskers sundhed (f.eks. som følge af vand- eller luftforurening)	Afsnit 2.6 + 2.7 + 2.8 + 2.14
2. Projektets placering	
Den miljømæssige sårbarhed i de geografiske områder, der kan forventes at blive berørt af projekter, skal tages i betragtning, navnlig:	
a) den eksisterende og godkendte arealanvendelse	Afsnit 2.4
b) naturressourcernes (herunder jordbund, jordarealer, vand og biodiversitet) relative rigdom, forekomst, kvalitet og regenereringskapacitet i området og dettes undergrund,	Afsnit 2.5
c) det naturlige miljøes bæreevne med særlig opmærksomhed på følgende områder: i) Vådområder, områder langs bredder, flodmundinger. ii) Kystområder og havmiljøet. iii) Skovområder. iv) Naturreservater og -parker. v) Områder, der er registreret eller fredet ved national lovgivning; Natura 2000-områder udpeget af medlemsstater i henhold til direktiv 92/43/EØF og direktiv 2009/147/EF. vi) Områder, hvor det ikke er lykkedes — eller med hensyn til hvilke det menes, at det ikke er lykkedes — at opfylde de miljøkvalitetsnormer, der er fastsat i EU-lovgivningen, og som er relevante for projektet. vii) Tætbefolkede områder. viii) Landskaber og lokaliteter af historisk, kulturel eller arkæologisk betydning.	Afsnit 2.4 + 2.5

3. Arten af og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet Projektets forventede væsentlige virkninger på miljøet skal ses i relation til de kriterier, der er anført under punkt 1 og 2 ovenfor, og under hensyn til projektets indvirkning på faktorer, der følger af §4, stk. 6, idet der skal tages hensyn til:	
a) indvirkningens størrelsesorden og rumlige udstrækning (f.eks. geografisk område og antallet af personer, der forventes berørt)	Afsnit 2.2 + 2.6
b) indvirkningens art	Afsnit 2
c) indvirkningens grænseoverskridende karakter	Afsnit 2.12
d) indvirkningens intensitet og kompleksitet	Afsnit 2.2 – 2.8
e) indvirkningens sandsynlighed	Afsnit 2.2 – 2.8
f) indvirkningens forventede indtræden, varighed, hyppighed og reversibilitet	Afsnit 2.5 - 2.8
g) kumulationen af projektets indvirkninger med indvirkningerne af andre eksisterende og/eller godkendte projekter	Afsnit 2.3 + 2.14
h) muligheden for reelt at begrænse indvirkningerne	Afsnit 2.9 + 2.10

Samlet vurdering af screeningen

Samlet vurderes det ansøgte projekts karakteristika og placering i relation med andre projekter, ikke at give anledning til en væsentlig påvirkning af miljøet.

På baggrund af ovenstående, vurderes projektet ikke at medføre krav om udarbejdelse af en miljøkonsekvensvurdering.

Bilag 2. Opgørelse over produktionsarealer

Stald 1 - Slagtesvin		(tørfoder)					
Bredde	8,6 meter						
Længde	25 meter						
Staldens areal i alt	215 m²						
<i>Areal der fratrækkes</i>							
Gangens bredde	0,8 meter						
Gangareal i alt	20 m²						
Bredde på foderkrybbe	0,21 m						
Længde på foderkrybbe	8,6 m						
Areal til foderkrybber i alt	1,806 m²						
Produktionsareal i alt	193,194						
Afrundet til hele tal	193						
Andel af fast gulv/spalter				Staldens længde	m² i alt		Andel i %
Spalter (bredde)	1,5 + 2,8			25	107,5		55,12820513
Fast gulv (bredde)	2,1 + 1,4			25	87,5		44,87179487
					195		100

Stald 2 - smågrise		(tørfoder står mellem to stier)					
Bredde	13 meter						
Længde	19,5 meter						
Staldareal i alt	253,5 m²						
<i>Areal der skal fratrækkes</i>							
Gangbredde	0,8 meter						
Gangareal der skal fratrækkes	15,6 m²						
Foderautomater	0,3 x 0,9 =			0,27			
Antal stier	16 stk.			(Obs én foderautomat deles mellem to stier)			
Areal til foderautomat, der skal fratrækkes	2,16 m²						
Produktionsareal i alt	235,74 m²						
Afrundet til hele tal	236 m²						

Stald 3 - farestald		Individuel fodring	
Bredde	9,1 meter		
Længde	17,25 meter		
Staldareal i alt	156,975 m²		
<i>Areal der skal fratrækkes</i>			
Gangbredde	0,75 meter		
Gangens længde	9,1 meter		
Antal gange	2 stk.		
Gangareal der skal fratrækkes	13,65 m²		
Der fratrækkes ikke krybbeareal, da smågrisene kan gå under krybberne.			
Produktionsareal i alt	143,325 m²		
Afrundet til hele tal	143 m²		

Stald 4 - Løbe-/drægtighedsstald		(gulvfodring)	
Bredde	9,1 meter		
Længde	17,25 meter		
Staldareal i alt	156,975 m²		
<i>Areal der skal fratrækkes</i>			
Gangbredde	0,75 meter		
Gangens længde	9,1 meter		
Gangareal der skal fratrækkes	6,825 m²		
Der er gulvfodring, hvorfor der ikke fratrækkes krybbeareal.			
Produktionsareal i alt	150,15 m²		
Afrundet til hele tal	150 m²		

Stald 5 - Slagtesvin	
Bredde	13 meter
Længde	19,5 meter
Staldareal i alt	253,5 m2
<i>Areal der skal fratrækkes</i>	
Gangbredde	0,8 meter
Gangens længde	19,5 meter
Gangareal der skal fratrækkes	15,6 m2
<i>Areal der skal fratrækkes til krybber (deles mellem to stier)</i>	
Krybens størrelse (0,3x0,7 m)	0,21
Antal krybber	8
Total krybbeareal	1,68
Produktionsareal i alt	236,22 m2
Afrundet til hele tal	236 m2

Bilag 4. Kumulation ift. kategori 1 natur – Lambjerg Indtægt

Nummer på kort	Adresse	Tilladt dyrehold	Kumulationsradius indsats *	Svarende tlemission i kg NH3-N pr. år	emission ud fra Normalt fra Aarhus Universitet	Bemærkning
1	Grønmark 2	212 slagtekalve, st. race (0-6 mdr.) 425 årskøer, st. race 135 opdræt, st. race (0-6 mdr.) 255 opdræt, st. race (6-27 mdr.)	2500 meter	mere end 5.000		
2	Grønmark 16	2 ammekøer 11 ungdyr, jersey (6-25 mdr.) 20 ungdyr, st. race (6-25 mdr.) 3 slagtekalve, st. race (6 mdr. - slag)	1000 meter	0 - 5.000		
3	Grønmark 24	2 heste 3 får 15 høns	500 meter	0 - 1.500		
4	Stenholt 6	47 ammekøer over 600 kg 12 opdræt, st. race (0-6 mdr.) 4 opdræt, st. race (6-27 mdr.) 25 opdræt, st. race (6-27 mdr.)	1000 meter	0 - 5.000		
5	Stenholt 3	2 heste, under 300 kg 9 heste, 300-500 kg 15 heste, 500-700 kg	500 meter	0 - 1.500		
6	Klinting 1	9 heste, 300-500 kg 11 heste, 500-700 kg 2 ammekøer over 600 kg 1 kødged m. kid	500 meter	0 - 1.500		
7	Klinting 2	9 heste, 500-700 kg 5 heste, 300-500 kg	500 meter	0 - 1.500		
8	Huholt 2	11 heste, 500-700 kg 6 heste, under 300 kg	500 meter	0 - 1.500		
9	Klinting 4	3.677 slagtegrise, 30-114 kg	1.000 meter	0 - 5.000		
10	Søndre Landevej 201	8 heste, 300-700 kg	0	mindre end 150	Worst-case ved 6 heste á 700 kg : 8 heste x 9,01 kg N = 72,08	Da emissionen er under 150 kg NH3-N pr. år er der ikke indsats
11	Lambjergskovvej 16	3 heste 500-700 kg	0	mindre end 150		
12	Huholt 12	Tilladelse til hunde	0	mindre end 150		
13	Huholt 15	495 årssøer 300 smågrise 300 slagtegrise	1.000 meter	0 - 5.000		
14	Huholt 17A	20 heste, 300-500 kg 56 heste, 500-700 kg	1.000 meter	0-5.000		
15	Hulholt 16	7 heste, 500-700 kg	0	mindre end 150		
16	Skovbyvej 1	400 slagtegrise, 30-104 kg 7360 smågrise, 7,2-30 kg 320 årssøer 2 heste, 500-700 kg	1.000 meter	0-5.000		
17	Lambjergvej 2	25 ammekøer over 600 kg 7 slagtekalve, st. race (220-440 kg) 5 opdræt, st. race (0-6 mdr.) 25 opdræt, st. race (6-27 mdr.)	1.000 meter	0 - 5.000		
18	Havemose 13	16.000 smågrise, 7-40 kg	1.000 meter	0-5.000		

* centrum er indsats ved nærmeste hjørne af husdyrbruget i forhold til naturområdet ved Lambjerg Indtægt.